

УЧАСТЬ ЮРІЯ КОЦЮБИНСЬКОГО У РАДЯНСЬКІЙ ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ (1925–1930 РОКИ)

Максим МАЗИПЧУК

аспірант кафедри новітньої історії України
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Анотація. У статті вивчається діяльність Юрія Коцюбинського на посаді радника повноважних представництв СРСР протягом другої половини 20-х років ХХ ст. Особлива увага приділяється розкриттю внеску Ю. Коцюбинського у роботу радянських представництв в Австрії та Польщі. Проаналізовано зміст та напрямки політики УСРР щодо західноукраїнських земель наприкінці 20-х років ХХ ст. Звернено увагу на особливості політики УСРР щодо Другої Речі Посполитої. На основі аналізу архівних джерел досліджується фінансування радянською Україною політичних партій Західної України. Висунуто твердження про активне втручання Ю. Коцюбинського як радника повноважного представництва СРСР у суспільно-політичне життя західноукраїнських земель.

Ключові слова: дипломатія, представництво, переговори, повноваження, Ю. Коцюбинський.

Для здійснення зовнішньополітичної діяльності УСРР протягом 1919–1923 рр. було підготовлено ряд досвідчених, талановитих дипломатів. До цієї когорти можна віднести і Юрія Коцюбинського, який був очільником представництв УСРР в Москві та Відні. Уряд СРСР використовував своїх дипломатів для активного втручання у внутрішні справи іноземних держав та в боротьбі з українськими національними організаціями, окремими представниками українських політичних сил.

У новітній українській історіографії системні дослідження про діяльність Ю. Коцюбинського на дипломатичній службі не проводились, а висвітлювалася дана проблема побічно, в контексті окремих питань історії УСРР.

Мета статті полягає у висвітленні діяльності Ю. Коцюбинського на дипломатичній службі в період 1925–1930 рр. та його ролі у здійсненні зовнішньої політики СРСР.

Історіографію, що стосується проблематики дослідження постаті Ю. Коцюбинського, можна поділити на дві групи: радянську і вітчизняну. Після реабілітації Ю. Коцюбинського в 1956 р. його особистість привернула увагу дослідників, які присвятили радянсько-українському партійному діячу та

дипломату декілька наукових праць. Насамперед слід відзначити дисертацію М. Чуприни «Партійна, державна і військова діяльність Ю. Коцюбинського» [1], яка є найбільш системним і повним дослідженням постаті Ю. Коцюбинського в радянській історіографії. Монографія А. Ярошенка «Юрій Михайлович Коцюбинський» цінна тим, що у ній використовуються спогади сучасників Ю. Коцюбинського про його роботу за кордоном, зокрема, О. Левицької – дружини посла СРСР у Чехословаччині М. Левицького, а також Н. Суровцової – української громадської діячки та історика. У монографіях, присвячених Ю. Коцюбинському, основна увага зосереджувалась на висвітленні його діяльності під час громадянської війни, а здобутки на ниві дипломатії розглядалися побіжно. Для радянської історіографії характерними є тенденційність та замовчування проблемних сторін діяльності Ю. Коцюбинського на дипломатичній службі, необ'єктивне висвітлення радянської зовнішньої політики. Діяльність Ю. Коцюбинського на посаді першого радника повноважних представництв СРСР не обмежувалась тільки виконанням дипломатичних завдань. У радянській історіографії діяльність радянських дипломатів супроти певних

українських політичних організацій та представників не розглядалась. Дослідження про висвітлення перебування Ю. Коцюбинського на дипломатичній роботі в Австрії та Польщі у другій половині 1920-х років в основному базувались не на архівних джерелах, а на опублікованих збірниках документів, спогадах, що відображали насамперед офіційну доктрину комуністичної партії.

Зі здобуттям Україною незалежності українські історики головно увагу зосередили на дослідженні діяльності зовнішньополітичних відомств УНР та Української держави Скоропадського. Проте в останнє десятиліття зросла зацікавленість дослідників українською радянською дипломатією. Насамперед слід відзначити дослідження О. Купчика «Зовнішньополітична діяльність уряду УСРР (1920–1923 рр.)», Ю. Нетреби «Протистояння дипломатичних представництв УСРР та УНР в Німеччині (1921–1922)», І. Стрельникової «Організаційно-правові засади функціонування зовнішньополітичного відомства в УСРР (1917–1929 рр.)», О. Даниленка «Відносини УСРР з європейськими країнами у соціальної, економічній та культурній сферах (1919–1929 рр.)». У сучасній історіографії більша увага приділялась дипломатичній діяльності радянської України до 1923 р., коли існував окремий Наркомат закордонних справ (далі – НКЗС) УСРР, що зумовлювало певну самостійність на зовнішньополітичній арені.

Вагомим внеском у дослідження структури та правових функцій представництва УСРР у закордонних органах СРСР стала праця І. Стрельникової [4]. Автор доходить висновку, що участь радянської України у зовнішньополітичній діяльності через інститут радників та секретарів була формальною у зв'язку з відсутністю чіткого правового оформлення повноважень радників, які слугували насамперед інтересам СРСР.

Дослідженню діяльності Ю. Коцюбинського в Австрії та Польщі, яка виходила за рамки його офіційних повноважень, присвячена дисертація В. Піскун «Українська політична еміграція 20-х років ХХ ст.» [2]. У ній розкривається робота радянських представництв з розкладу та дискредитації української національної еміграції. В. Піскун робить висновок, що Ю. Коцюбинський відіграв значну роль у розвитку «зміновіховства» в середовищі української еміграції.

У вступній статті «Від Ризького миру до Пакту Молотова–Ріббентропа: До історії дипломатичних відносин УСРР з Другою Річчю Посполитою, 1920–1939 рр.», що міститься у збірнику «Україна – Польща 1920–1939 рр.: з історії дипломатичних відносин УСРР з Другою Річчю Посполитою. Документи і матеріали» [8], автори Н. Рубльова та О. Рубльов також торкаються різноманітних аспектів діяльності Ю. Коцюбинського у Польщі.

У сучасній історіографії проблема взаємовідносин між УСРР та Польщею в міжвоєнний період, у тому числі питання діяльності «Сельробу» та його фінансування УСРР, порушувалась у монографії М. Гетьманчука «Українське питання в радянсько-польських

відносинах 1920–1939 рр.». Автор відзначає, що через радянське посольство у Варшаві уряд УСРР намагався впливати на політичну ситуацію в Західній Україні.

У вересні 1923 р. був ліквідований НКЗС УСРР і реорганізований в Управління Уповноваженого НКЗС СРСР при РНК УСРР. Для виконання за кордоном зовнішньополітичних завдань УСРР до складу повноважних представництв СРСР у країнах, де мали місце політико-економічні інтереси радянської України, на посади радників і перших секретарів були призначені українські представники [3, 171]. Радники та секретарі з українських справ підпорядковувались повноважному представнику СРСР [4, 158]. Таким чином, незважаючи на централізацію влади після утворення СРСР і ліквідацію НКЗС УСРР, радянська Україна отримала своїх представників у закордонних представництвах СРСР. Н. Рубльова та О. Рубльов вважають, що встановлення посад окремих українських радників у повноважних представництвах СРСР не давали можливості забезпечити інтереси УСРР, які не завжди були тотожними загальносоюзним [8, 3]. Офіційні повноваження та обов'язки радника зводились до проведення політико-просвітницької роботи серед емігрантів, збору інформаційних відомостей українського характеру. Але фактично діяльність Ю. Коцюбинського на посаді радника радянського представництва у Відні та Варшаві не можна окреслити тільки офіційними повноваженнями, оскільки, перебуваючи на дипломатичній роботі, він займався діяльністю, яка знаходилась поза правовим регулюванням його повноважень.

16 березня 1925 р. Наркомат закордонних справ СРСР призначив Ю. Коцюбинського на посаду першого радника повноважного представника СРСР в Австрії, врахувавши його попередній дипломатичний досвід повноважного представника УСРР у Відні (1922 р.). 20 травня 1925 р. міністр закордонних справ Австрії Г. Матайя в одному зі своїх виступів офіційно заявив, що радянське представництво стало центром більшовицької агітації. Міністерство закордонних справ розіслало всім іноземним дипломатичним представникам у Відні циркулярну ноту з текстом цього виступу [7, 214]. За дорученням НКЗС Ю. Коцюбинський відхилив це звинувачення. Інший конфлікт з австрійським урядом стався, коли він відмовився видати візи для поїздки австрійських робітників-залізничників до СРСР. Після протесту НКЗС делегація австрійських робітників одержала дозвіл на цю поїздку [5, 347].

Разом з Я. Берзіним, повпредом СРСР в Австрії, Ю. Коцюбинський доклав чимало зусиль для розвитку торговельних зв'язків між СРСР і Австрією. Крім обов'язків радника, Ю. Коцюбинський при відсутності Я. Берзіна виконував його обов'язки, завідував консульською частиною, відповідав за дипломатичну пошту.

У грудні 1926 р. Ю. Коцюбинський був відраджений із дипломатичної роботи у розпорядження ЦК ВКП(б). Проте вже в березні

наступного року ЦК КП(б)У поставило питання про призначення його першим радником повпредства СРСР у Польщі [6, 102].

Можна стверджувати, що відносини з Польщею стали ключовими для УСРР у міжвоєнний період. Значною мірою це було зумовлено перебуванням у складі Другої Речі Посполитої західноукраїнських земель. Крім того, на території Польщі знайшла притулок значна частина української національної еміграції. Також «українське питання» було одним із головних у відносинах між Польщею та СРСР. Територія Західної України розглядалась як можливий терен майбутнього збройного радянсько-польського протистояння [6, 16]. У листі ЦК КП(б)У до Сталіна в 1927 р. стверджувалось, що польський уряд здійснює кроки для повернення українського населення і емігрантів на свій бік для того, щоб забезпечити собі надійний тил у майбутній війні з СРСР. На противагу цьому уряд УСРР закликав розгорнути активну роботу для завоювання підтримки серед більшості українського населення, з цією метою надавати неофіційну підтримку українському національному рухові, фінансувати місцеві культурно-просвітні організації [6, 17]. Уряд УСРР намагався всіляко впливати на суспільно-політичне становище в Західній Україні [7, 259]. Для цього виділялись кошти для проведення практичної роботи серед українських політичних партій, культурно-просвітницьких та політичних організацій. У 1928 р. на ці потреби виділялось 328 тисяч рублів [6, 18]. Причому, це якщо не рахувати кредитів, які надавались українським кооперативним організаціям. Генерування прорадянських і комуністичних настроїв серед населення західноукраїнських земель було надзвичайно важливим для УСРР. Це завдання покладалось на радянське представництво у Варшаві.

У середині квітня 1927 р. Ю. Коцюбинський був уже у Варшаві і виконував обов'язки радника. У Польщі йому довелося зіткнутися з низкою завдань: робота проти української еміграції, контроль за діяльністю Комуністичної партії Західної України (далі – КПЗУ) та Українським селянським робітничим об'єднанням (далі – «Сельроб»), формування серед українського населення позитивного іміджу УСРР та комуністичної доктрини. У вересні 1927 р. Ю. Коцюбинський у листі до уповноваженого НКЗС І. Кулика писав про складність роботи в Польщі, що фактично радянське представництво знаходиться в блокаді, не діставши підтримки серед суспільно-політичних кіл Західної України.

Ю. Коцюбинський піддав гострій критиці роботу свого попередника М. Лебединця, який, за його словами, поділяв помилкову позицію КПЗУ у національному питанні і неефективно витрачав кошти, не контролюючи їхнього використання. Також Ю. Коцюбинський скаржився на те, що не була налагоджена робота з українськими партіями та кооперативами. Фактично його зв'язки обмежувались ЦК КПЗУ, яка з січня 1927 р. конфліктувала з ЦК КП(б)У через розходження у національному питанні. Тому він висунув

пропозицію щодо зміни керівництва ЦК КПЗУ і зайнявся пошуком в КПЗУ незгідних з лінією ЦК. 12 травня 1927 р. у Празі відбулася нарада за участю Ю. Коцюбинського, на якій дійшли висновку щодо негайної зміни керівництва КПЗУ [9, 10]. 18 лютого 1928 р. виконком Комінтерну виключив зі складу партії керівників КПЗУ Й. Крілика (Васильківа), Р. Кузьму (Турянського) та їхніх прихильників.

Член ЦК КПЗУ В. Сірко у своєму листі до Політбюро ЦК КП(б)У піддав гострій критиці роботу Ю. Коцюбинського в Польщі, звинувативши його в розколі «Сельробу», а також втручанні у внутрішні справи КПЗУ. Він звинувачує Ю. Коцюбинського у підтримці Є. Петрушевича, партійного блоку із Партії праці, радикалів та Української соціал-демократичної партії. Автор листа наголошує на повному ігноруванні КПЗУ як політичної партії [11, 8]. Діяльність Ю. Коцюбинського щодо КПЗУ була спрямована насамперед на витіснення з керівництва партії членів, ідейні погляди яких були близькі до націонал-комунізму. У 1928 р. на території Західної України існувало дві компартії: КПЗУ-меншість, повністю лояльна до УСРР, та КПЗУ-більшість, яка згодом була розпущена. У 1930-х роках колишні лідери КПЗУ, які засуджували національну політику СРСР, були репресовані.

Одним із основних завдань Ю. Коцюбинського був контроль за діяльністю Українського селянського робітничого об'єднання, створеного в 1926 р. як легальна прибудова КПЗУ, що фінансувалась УСРР. Кошти на його діяльність надходили через радянське представництво у Варшаві. «Сельроб» виник у результаті об'єднання двох партій – «Народної волі» та «Селянського союзу» – за активною участю уряду УСРР та тодішнього радника радянського представництва М. Лебединця [10, 1]. Однак у 1927 р. у «Сельробі» стався розкол, який, на думку Ю. Коцюбинського, був спричинений КПЗУ, що зайняла позицію витіснення впливу «воленародовців» з «Сельробу», оскільки «Воля народу» не підтримала критики ЦК КПЗУ щодо національної політики УСРР [9, 30]. Таким чином, розкол проходив не просто між двома партіями, а мав значно глибше коріння. У цьому протистоянні Ю. Коцюбинський надавав підтримку «воленародовцям», які займали москвофільські позиції і повинні були поширити свій вплив у середовищі «Сельробу» [9, 2]. Ю. Коцюбинський вважав, що в політичних поглядах «Селянського союзу» та КПЗУ відбувся відхід від ідейно-політичних установок УСРР. У листі до уповноваженого НКЗС СРСР він зазначає, що в середовищі «Сельробу» сильний «національний дух», який необхідно тримати під контролем, щоб він не повернувся проти інтересів УСРР [9, 9]. Перед ним було поставлене завдання зменшити вплив у партії членів, які не підтримували політичний курс СРСР. 16 червня 1927 р. Ю. Коцюбинський провів нараду з представниками ЦК «Сельробу» А. Сурановичем та М. Чучмаєм, які, за словами Ю. Коцюбинського, в особистій розмові підтримали його варіант дій щодо подолання розколу. Вони мали підтримати «воленародовців»,

був навіть виданий аванс за майбутню роботу. Але через декілька днів на пленумі ЦК «Сельробу» була прийнята резолюція про виключення з ЦК членів «Волі народу», після того як вони не погодились на негайне закриття своєї газети. Ю. Коцюбинський вважав, що таке становище завдасть сильного удару по «Сельробу». Колишні «воленародці», підтримані ЦК КП(б)У і Комінтерном, на конференції 16–17 жовтня 1927 р. створили нову партію – «Сельроб-лівиця». Таким чином, заходи Ю. Коцюбинського щодо повного контролю над «Сельробом» зазнали невдачі і сприяли розколу партії. Проте значна частина лідерів «Сельробу» знаходилась під контролем Ю. Коцюбинського, отримуючи від нього грошові надходження.

Через затягнуту кризу в «Сельробі» і можливість його ліквідації як партії Ю. Коцюбинський намагався залучити на свій бік інші легальні українські політичні організації. Він підтримував зв'язки з Є. Петрушевичем, з яким проводив переговори ще в Австрії у 1922 р. Ю. Коцюбинський наголошував на тому, що через незаплямованість та гарну репутацію серед українського населення його співпраця є важливою для цілей радянського представництва [13, 11–12]. Було навіть домовлено про фінансування Є. Петрушевича та його прихильників на виборах до сейму [2, 179]. В. Піскун зазначає, що «Коцюбинський налагодив з Є. Петрушевичем особливі стосунки» [2, 179]. Але ініціатива Ю. Коцюбинського не була підтримана ЦК КП(б)У. Уповноваженому НКЗС СРСР при уряді УСРР було доручено «поставити в известность т. Коцюбинского о невозможности какого бы то ни было денежного субсидирования блока УСДП, радикалов и партии Праци (Петрушевича) и в случае если это субсидирование проводится немедленно прекратит» [11, 1].

Таким чином, Ю. Коцюбинський фактично керував усією українською радянською політикою в Польщі [8, 9]. Він відігравав вагомую роль у підривній діяльності УСРР проти Польщі у 1927–1930 рр. і практично відповідав за неофіційну політику УСРР на теренах Другої Речі Посполитої. В. Піскун вважає, що для стилю дипломатичної роботи Ю. Коцюбинського були характерні «подвійні стандарти, використання будь-яких методів задля досягнення своєї мети» [2, 181].

Ю. Коцюбинський докладав чимало зусиль для завоювання симпатії західноукраїнської інтелігенції та нейтралізації українських національних партій, які протидіяли радянським впливам [13, 58]. Так, для розкладу Українського національно-демократичного об'єднання (далі – УНДО) виділялась сума в розмірі 12 тисяч рублів. Колегія НКЗС СРСР вважала, якщо немає змоги перетягнути УНДО на свій бік, то необхідно хоча б нейтралізувати його вплив [13, 3]. Ю. Коцюбинський у листі до уповноваженого НКЗС писав, що верхівка УНДО поступово переходить на антирадянські позиції і щоб нейтралізувати їх, необхідно активно висвітлювати успіхи УСРР в українізації, кооперації, культурі та в допомозі селу. Потрібно надавати реальну

допомогу культурно-просвітницьким організаціям та кооперації [13, 69]. У липні 1928 р. Ю. Коцюбинський запропонував взяти під контроль «Літературно-науковий вісник», який під більшовицьким керівництвом, за його словами, «забьет всю ундовскую прессу» [13, 61]. 18 січня 1929 р. Політбюро ЦК КП(б)У підтримало пропозицію щодо «Літературно-наукового вісника». У тандемі з Ю. Коцюбинським в цьому напрямі працював консул радянського посольства у Львові Г. Лапчинський [8, 33]. Також Ю. Коцюбинський розпочав самостійно шукати зв'язки з національно-культурними та просвітницькими організаціями Галичини та Волині [9, 30], регулярно звітував перед ЦК КПУ про роботу з громадськими та культурними діячами Західної України, намагався брати активну участь у її суспільно-політичному житті.

Він вважав за необхідне широко пропагувати культурну, просвітницьку, наукову діяльність УСРР. Ю. Коцюбинський скаржився на бездіяльність створеного в Харкові 1928 р. Товариства культурного зближення з закордоном [13, 59] і виступав за створення у Львові Товариства культурного зближення з радянською Україною. Велика увага приділялась культурній роботі: просуванню радянського кіно, організації концертів артистів з УСРР, проведенню екскурсій, виплаті стипендій провідним українським культурним діячам Галичини, налагодженню зв'язків з місцевими культурними та науковими установами. У листах до уповноваженого НКЗС СРСР при РНК УСРР він неодноразово наполягав на потребі запрошувати представників Галичини на екскурсії, конференції, з'їзди та відзначав постійну запізнілу реакцію радянських установ на його звернення, що шкодить проведенню ефективної роботи на території Польщі [13, 62].

Ю. Коцюбинський брав активну участь у переговорах з польською стороною про відкриття радянського консульства у Львові. У 1927 р. він особисто відвідував Львів, щоб підшукати приміщення для консульства й організувати його роботу. Однак згодом радянські дипломати вважали вибір приміщення невдалим [8, 10].

Він намагався посилити радянські впливи серед українських кооперацій. На його думку, для цього необхідно надавати кредити для українських кооперацій під низькі відсотки. Ю. Коцюбинський відстоював схему кредитування, за якою гроші мали надходити не напряму від радянської сторони, а обхідним шляхом через американські, чеські та німецькі кооперативи до українських кооперативних банків, після чого в правління банків вводились неофіційні представники радянської сторони, щоб контролювати застосування коштів [13, 58], тобто формально кредитування мало відбуватися без участі СРСР чи УСРР. У листі до уповноваженого НКЗС СРСР при РНК УСРР Ю. Коцюбинський відзначав, що вже минув майже рік, як було ухвалено рішення про фінансування української кооперації, але не було здійснено ніяких практичних заходів. 17 вересня 1928 р. за

його участю відбулася нарада кооперативної делегації, на якій йшлося про результати переговорів з галицькими кооператорами. Було прийнято рішення про неможливість грошового кредитування і заміни його товарним [13, 77].

Отже, діяльність Ю. Коцюбинського на посаді першого радника повноважних представництв в Австрії та Польщі в основному зосереджувалась на генеруванні серед українського населення прорадянських, комуністичних настроїв, формуванні позитивного іміджу радянської України та посиленні впливу СРСР. Фактично вона була спрямована на нейтралізацію українських національних сил. Для цього використовувались будь-які методи, навіть відвертий підкуп політичних діячів.

Одним із пріоритетних завдань на міжнародній арені для УСРР було посилення впливу на західноукраїнські землі, які знаходились у складі Другої Речі Посполитої, зумовлене рядом причин. Як радник представництва у Варшаві Ю. Коцюбинський намагався активно впливати на суспільно-політичне життя західноукраїнських земель. Дипломатична діяльність Ю. Коцюбинського у Польщі не обмежувалась лише виконанням офіційних повноважень, а й стосувалась контролю за діяльністю українських політичних партій, національно-політичних об'єднань та організацій. За його участю відбувся розкол у середовищі «Сельробу» та КПЗУ. Все зводилось до нівелювання українського націонал-патріотичного руху в Західній Україні.

Дипломатична діяльність Ю. Коцюбинського відзначалась подвійністю стандартів. Насамперед він представляв інтереси СРСР та радянської комуністичної ідеології.

ЛІТЕРАТУРА

1. Чуприна М.С. Парти́йна, державна та військова діяльність Ю. Коцюбинського: Дис. ...к. і. н. – К., 1971. – С. 212.
2. Піскун В.М. Українська політична еміграція 20-х років ХХ ст.: Дис. ... д. і. н. – К., 2007. – С.482.
3. Купчик О.Р. Організаційно-правові засади функціонування органів зовнішньої політики в УСРР // Вісник академії адвокатури. – 2011. – №20. – С.168–174.
4. Стрельникова І.Ю. Організаційно-правові засади функціонування зовнішньополітичного відомства в УСРР (1917–1929 рр.). – Харків, 2012. – 200 с.
5. Документы внешней политики СССР. – Т.8. – М., 1963. – С.357.
6. ЦДАГО. – Ф.1, оп.16, спр.8, арк.1–175.
7. Гетьманчук М.П. «Українське питання» в радянсько-польських відносинах 1920–1939 рр. – Львів, 1998. – 432 с.
8. Україна–Польща 1920–1939 рр.: З історії дипломатичних відносин УСРР з Другою Річчю Посполитою: документи і матеріали / НАН України, Ін-т історії; упорядкування, коментарі, вступна стаття Н.С. Рубльової, О.С. Рубльова. – К., 2012. – 624 с.
9. ЦДАГО. – Ф.1, оп.20, спр.2484, арк.1–141.
10. Соляр І.Я. «Сельроб» від створення до розколу. – archive.nbuv.gov.ua/Portal/Soc.../Soliar.pdf
11. ЦДАГО. – Ф.1, оп.20, спр.2678, арк.1–16.
12. ЦДАГО. – Ф.1, оп.1, спр.2481, арк. 1–94.
13. ЦДАГО. – Ф.1, оп.20, спр.2679, арк.1–78.

Максим Мазипчук

Уча́стие Ю́рия Ко́цюбинского в советской внешней политике (1925–1930 годы)

Аннотация. В статье изучается деятельность Ю́рия Ко́цюбинского в должности советника полномочных представительств СССР в течение второй половины 20-х годов ХХ в. Особое внимание уделяется раскрытию вклада Ю. Ко́цюбинского в работу советских представительств в Австрии и Польше. Проанализированы содержание и направления политики УССР в отношении западноукраинских земель в конце 20-х годов ХХ в. Обращено внимание на особенности политики УССР относительно Второй Речи Посполитой. На основе анализа архивных источников исследуется финансирование советской Украиной политических партий Западной Украины. Выдвинуто утверждение об активном вмешательстве Ю. Ко́цюбинского как советника полномочного представительства СССР в общественно-политическую жизнь западноукраинских земель.

Ключевые слова: дипломатия, представительство, переговоры, полномочия, Ю. Ко́цюбинский.

Maksym Mazypchuk

Yuriy Kotsiubynsky's Place in Soviet Foreign Policy (1925 – 1930)

Annotation. The article is devoted to analysis of Yuriy Kotsiubynsky's activities as Counsellor of Plenipotentiary USSR Mission during second half of 20-s of the XX century. Special attention is paid to Yuriy Kotsiubynsky's contribution to the work of Soviet missions in Austria and Poland. Shape and content of politics of Ukrainian Soviet Socialist Republic concerning West Ukrainian lands at the end of 20-s of the XX century is analyzed. Author emphasized some character features of Ukrainian SSR policy concerning Second Polish-Lithuanian Commonwealth. On the base of analysis of archival documents author researched financing of West Ukrainian political parties by Soviet Ukraine. Yuriy Kotsiubynsky's active involvement to socio-political life of west Ukrainian lands is proved.

Key words: diplomacy, mission, negotiations, full powers, Yu. Kotsiubynsky.